

[Axel Dam.]

al mulig Grund til ikke at nøjes med Lapperier paa enkelte, særlig iøjnefaldende Brist, men tage Hovedspørgsmaalene op til eventuel Nyorientering.

De to Principspørgsmaal, som bliver bestemmende for Enkelthederne i enhver Straffelov, er for det første Spørgsmaalet om Straffens Formaal eller Motiverne til at straffe, altsaa hvorfor der skal straffes, og for det andet hvorledes der skal straffes, for at Straffen i hvert Slags Tilfælde kan komme til at svare til det almindelige Formaal med Straffen.

Der er dog ogsaa et tredie principielt Spørgsmaal, som jeg vil behandle først, nemlig Spørgsmaalet om, hvad der skal straffes, eller med andre Ord: efter hvilket Princip man skal drage Grænsen mellem straffbare eller ikke-straffbare Handlinger. Her synes at være ret stor Enighed om selve Princippet, nemlig at ikke alle forkastelige Handlinger skal være juridisk straffbare, men kun saadanne, som indeholder eller medfører en aabenbar Krænkelser af andres Retsgoder, saasom Liv, Ejendom, Ære eller Frihed, herunder Krænkelser af Privatlivets Fred. Derimod synes man, naar man skal tænke nærmere over det, at krympe sig lidt ved at drage de fulde Konsekvenser af dette, naar det drejer sig f. Eks. om visse usædelige, uoprettelige Handlinger, der ikke kan stemples som Retsbrud mod nogen; hvad der i den Henseende foregaar mellem voksne myndige Mennesker indbyrdes, synes ikke at vedkomme Trediemand, Samfundet, naar det ikke giver Anledning til offentlig Forargelse eller Demoralisation af umyndige. Det er altsaa ikke Handlingen som saadan, men kun de Omstændigheder, hvorunder den foregaar, der vedkommer Straffeloven. Udenfor Strafferetten, der kun angaar Forholdet mellem Mennesker, falder ogsaa Forholdet til højere Magt. Blasfemi bør derfor kun være strafbar som Krænkelser af andre Menneskers Følelsesliv og maa derfor være juridisk tilladt, naar ingen udsættes for mod sin Villie at blive Vidne dertil, saaledes som det sker ved offentlig Udraaben eller overfor Børn mod deres Formynderes Villie.

Derimod kan Straf for Dyrplageri ikke begrundes alene paa Hensynet til ens Medmenneskers Følelsesliv, saaledes som nogle Etikere og Retsfilosoffer har villet gøre det, thi medens Guddommen maa antages at have Magt til selv at afgøre sit Mellemværende med Gudsbespottere, er Dyrene dog vore Medskabninger og trænger lige saa vel som vore Medmennesker til Be-

skyttelse mod Mishandling og Ondskab, og intet Menneske kan paaberaabe sig nogen Ret til for sin Fornøjelses Skyld at tilføje Dyr unødvendige Lidelser. Hvad Vivisektion angaar, bør der i hvert Fald være strenge Bestemmelser til Hindring af unødvendige Pinsler og overflødige Eksperimenter, ikke for Vivisektionsmodstandernes Skyld, men for Dyrenes Skyld.

Saadant noget som Betleri og Løsgængereri, som blev berørt af den ærede Ordfører for det socialdemokratiske Parti (L. D. Rasmussen), kan jeg heller ikke i og for sig se er noget strafbart, i hvert Fald vil Bestemmelsen ganske sikkert blive benyttet specielt mod de fattige Betlere, ikke mod de finere, mere velklædte, som betler skriftligt — Finansudvalget kender jo en hel Del til dem, Udvalget faar en Mængde af den Slags Skrivelser.

Jeg vil ogsaa gerne se en rigtig Begrundelse af Straf for at drive Utugt som Erhverv, det synes mig lidt vanskeligt at begrunde — jeg vil nødigt beskyldes for at sympatisere med det Erhverv, men hvem begaas der egentlig Overgreb imod, naar Offentligheden ikke krænkes gennem paa-trængende Reklame eller sagesløse Mennesker gennem nærgaaende Opførsel? At et saadant Erhverv ikke kan gøre Krav paa medborgerlig Agtelse, har det til fælles med en hel Del andre Erhverv, der ogsaa spekulerer i Menneskenes lavere Instinkter — jeg kunde nævne Lotteri, som Staten støtter, men ogsaa visse Former for betalte Forlystelser paa Varieteer, noget, Staten ikke blot tolererer, men ogsaa gør sig Indtægt af gennem den saakaldte Forlystelsesskat, en Slags Luksusskat, der, saa vidt jeg ved, ikke nogetsteds er bragt i Anvendelse overfor det heromhandlede Erhverv. Det er vist mere ad Opdragelsens og Oplysningens Vej end gennem Politiet, at man bør modarbejde Usædeligheden. Jeg tror, Lovgiverne maa forsones sig med den Tanke, at ikke alt, hvad der ud fra deres Livsanskuelse eller Religion vækker deres Afsky og Foragt, ogsaa berettiger til retslig Forfølgelse. Kønforhold mellem nær beslægtede, saakaldt Blodskam, er Eksempel paa Handlinger, der normalt vækker stærk Afsky hos saa at sige alle Mennesker, men netop derfor er det tvivlsomt, om særlig strenge Straffebestemmelser, saaledes som den ærede Ordfører for Venstre (Elmqvist) krævede det, her kan antages at gøre nogen Nytte overfor Mennesker, der mangler den normale Indstilling. Mon en eneste Handling af den Art bliver undladt paa Grund af dens juridiske Strafbarhed? Den ærede